

« Laat je niet doen »

Twintig jaar geleden pleegde 70 à 80 % van de jongeren tussen 12 en 18 jaar minstens één strafbaar feit per jaar. Dat is nu nog zo.

Je hoort wel meer klachten in de pers, maar dat wil niet zeggen dat er meer geweld is dan vroeger. Zo zeggen de specialisten. Jongeren groeien op en zoeken naar hun plaats in de samenleving.

Daarvoor proberen zij allerlei rollen uit. Soms gaan ze hierbij te ver.

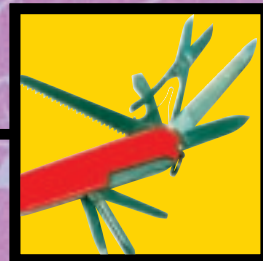
Ouders en leerkrachten verlangen veel van kinderen. Sommige kinderen kunnen aan die verwachtingen niet voldoen en dwingen aandacht af door geweld te gebruiken. Ze vechten, slaan, schelden, verwijten, gooien schroevendraaiers of trekken messen. Soms gebeurt het onzichtbaar met liegen en bedriegen. Bovendien zien kinderen vaak op tv, thuis of op straat dat geweld de gemakkelijkste oplossing is voor een probleem. «Je moet je niet laten doen», is soms de boodschap. «Terugslaan.»

Je kan geen geweld voorkomen door iemand het mes op de keel te zetten. Geweld lokt alleen maar meer geweld uit. Onderzoek toont aan dat het anders kan. Een goede band tussen een kind en zijn ouders of leerkrachten werkt als een rem op probleemgedrag: interesse tonen voor het kind, warmte geven en toch kordaat zijn...

Wie daar iets wil aan doen, kan zijn messen gratis slijpen op pagina drie.

*EEN LEERKRACHT IS
GEEN SUPERMAN p. 4-5*

*MES IN DE BOEKENTAS
p. 2-3*

*LEVEN ZONDER WATER
p. 8*

«Wat onze Sander (12) voor zijn verjaardag wil?

Een mes of wat dacht je?

Op zijn leeftijd heeft iedereen dat blijkbaar.

Nee, geen **dolk of stiletto**, maar een Zwitsers mes.

Daar kan je nog iets mee doen, zegt hij.»

Kinderen worden steeds gewelddadiger, zegt u?

Dat klopt niet, zeggen onderzoekers. Er is niet

meer geweld bij jongeren dan pakweg twintig

jaar geleden. **Het is wel meer zichtbaar.**

En af en toe loopt het ergens uit de hand.

Thuis, op straat of in de school.

Of ouders iets aan geweld

kunnen doen? Het mes

van Sander is een speciaal mes.

Het is geen wapen, maar een

mes dat spreekt, helpt, dient, lacht

en huilt. Iets als een goede opvoeding dus.

Of u het ook even wil opentrekken?

Eerst de gebruiksaanwijzing lezen.

IS OP UZELF GERICHT

Karel (9) speelt op zijn computer. Lost World. Je moet zoveel mogelijk slechteriken doodschieten. In de keuken loopt de ruzie tussen moeder en zus Tanja (17) hoog op. Hij wil het niet horen. «Yesss!» Nog een slechte gaat eraan.

Kinderen krijgen te vaak modellen van geweld te zien. Vechten, roepen, schelden, beledigen, liegen. Oorlog in het nieuws, gillen en schreeuwen in de talkshow, pistolen tussendoor. Ze kennen nauwelijks helden die géén geweld gebruiken. Ook in de wereld van de volwassenen zien ze hoe **conflicten** vaak met een of andere vorm van geweld worden opgelost. In een film of talkshow zie je echter nooit de gevolgen van geweld op langere termijn. Geweld lijkt dan ook een gemakkelijke oplossing. Kinderen doen het gedrag dat ze zien (ook van hun ouders) gewoon na.

KAN JE ALTIJD GEBRUIKEN

Tips om geweld te voorkomen:

- ◆ Toon **respect** voor uw kind. Laat voelen dat u naar hem luistert, hem ernstig neemt.
- ◆ Zoek de gulden middenweg tussen **vriendschap en gezag**. Zorg voor voldoende warmte en bevestiging.
- ◆ Probeer in zijn **leef- en denkwereld** te geraken. Wat denkt hij, waar is hij mee bezig, waar is hij bang voor, waarom? Toon niet alleen interesse voor zijn schoolresultaten, zakgeld en tv, maar ook voor zijn **gevoelens**.
- ◆ Reageer steeds **correct en kordaat**, anders weet hij niet meer van welk hout pijlen maken en leert hij nooit wat mag en niet mag. Reageer ook consequent en eerlijk (niet voor die broer zus en de andere zo).
- ◆ Straf nooit het kind, maar zijn gedrag. Een veilige thuis is waar de doelstellingen, normen, **regels en afspraken** duidelijk zijn. Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer u regels samen kan afspreken.
- ◆ Geef zelf het **goede voorbeeld**. In elk gezin valt wel eens een kwaad woord. Voor problemen zijn andere oplossingen mogelijk dan geweld (schelden, roepen en tieren, met de deuren slaan...).
- ◆ Een kind dat **voordelen** haalt uit agressief gedrag (aandacht, gelijk of zijn zin krijgt) zal dat gedrag herhalen. Keur agressief gedrag ondubbelzinnig af.
- ◆ Als het gedrag van uw kind een probleem wordt, aarzel dan niet om met de school te praten. Die kan samen met het PMS/CLB naar gespecialiseerde hulp zoeken.

KNIPT GOEDE VOORBEELDEN UIT

Jan (5) zit aan tafel. Hij klopt met de schaar tegen een glas. Zo maakt hij muziek. «Straks valt dat glas nog», waarschuwt moeder. Even later valt het glas in scherven op de grond.

Hoe reageert u?

REACTIE 1: U bent boos. «Hoe is het toch mogelijk. Je luistert nooit naar wat ik zeg. Ga nu maar naar je kamer.»

REACTIE 2: U toont uw ontmoediging of verdriet. «Ik vind het niet leuk dat je toch verder doet als ik je waarschuw.» Daarna helpt u Jan met borstel en blik.

Ouder 1 straft het kind en niet zijn gedrag. Eigenlijk lost hij daar niets mee op. Hij toont alleen maar wie de baas is. Vaak worden kinderen op school, thuis en in de vrije tijd in een mindere positie geduwd. Dat zorgt voor teleurstelling en geweld.

Ouder 2 straft eigenlijk niet. Hij laat zijn kind instaan voor de gevolgen van zijn daad. Hij geeft zijn kind de verantwoordelijkheid voor wat hij doet. De ouder laat voelen dat het kind gelijkwaardig is.

SNOEIT TE HOGE VERWACHTINGEN BIJ

«Ik kom NIET uit mijn kamer», roept Jos (14) en hij smijt zijn rapport in de hoek. Sinds dit schooljaar is Jos onhandelbaar. Ook op school. Wie daar met hem wil over praten moet stevast «zagevent» horen...

Kinderen kijken soms op tegen een berg verwachtingen van hun ouders en leerkrachten. Sommige kinderen zijn bang dat ze aan die verwachtingen niet kunnen voldoen. Soms terecht. Het werk op school lukt niet, ze hebben geen schijn van kans en proberen met geweld aandacht af te dwingen of het aanzien te verwerven dat ze anders niet krijgen. Vaak gaat daar een lange geschiedenis van stukgelopen **communicatie** thuis en op school aan vooraf. Kinderen die zich alleen voelen, erg streng worden opgevoed en nooit een goed woord horen of schouderklop krijgen, grijpen sneller naar geweld (slaan, schelden, vechten...).

WERKT AF EN TOE WAT BIJ

Kinderen worden niet agressief geboren. Al heeft elk kind wat gezonde agressie en opstandigheid nodig om zijn leefwereld te ontdekken, om bij te leren. Het is voor hem een werktuig om zijn grenzen te leren kennen. Ruzie maken is **groeien**. Maar als zijn omgeving niet reageert en vertelt wat kan en niet kan, wordt geweld een probleem. Het kind gaat steeds weer gebruik maken van geweld om iets gedaan te krijgen.

Hoe normaal is geweld?

KLEUTERS: driftbuien en woedeuitbarstingen komen vooral voor bij jonge kinderen. Na de kleuterijd nemen ze weer af.

LAGERE SCHOOL: bij jongens bereikt agressief gedrag een hoogtepunt rond tien jaar. Bij de meeste jongens van dertien is er geen probleem meer. Meisjes lijken 'braver' omdat ze hun agressie op een minder waarneembare manier uiten: ze roddelen, pesten, maken venijnige opmerkingen.

PUBERTEIT: wordt gekenmerkt door opstandigheid. Die kan omslaan in probleemgedrag (spijbelen, drugs, stelen...) als communicatie spaak loopt.

- Dit artikel kwam tot stand in samenwerking met Pat Patfoort van vzw De Vuurbloem.
- Ook Klasse voor Leerkrachten en Klasse voor Jongeren hebben het deze maand over geweld en gewelddoos opvoeden. Een kans om samen de messen te slijpen?
- In de bibliotheek kan u meer lezen over geweld bij het SIS0-nummer 307.4 (trefwoord: geweld).

- Hoe omgaan met geweld van kinderen en opvoeders? Het boek «Geweld genoeg» van Gie Deboutte geeft getuigenissen, informatie en tips voor ouders en opvoeders. Jeugd & Vrede - Van Elwijckstraat 35 - 1050 Brussel - tel 02-640 19 98 - fax 02-640 07 74 - prijs 445 fr. Klasse voor Ouders heeft ook 100 boeken klaarliggen voor u. Wie kans wil maken op een gratis exemplaar schrijft een brief met zijn ervaringen over geweld naar Klasse voor Ouders (Geweld genoeg) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.

De Geknipte

ZIJN RESULTATEN

Van een leerkracht worden binnen zijn functie bepaalde resultaten verwacht. Voor elke leerkracht is dat anders. Dat hangt samen met het onderwijsniveau (kleuter, lager, secundair), zijn opdracht (directeur, leerkracht, taakleraar, opvoeder...), onderwijssoort (algemeen secundair, beroeps, buitengewoon...) of zijn vak (lichamelijke opvoeding, wiskunde, praktijkleraar). Toch zijn er resultaatgebieden die voor zowat elke leerkracht gelden. De praktische toepassingen kunnen wel verschillen. Dit is de lijst.

De geknipte leraar

1. plant en bereidt de lessen goed voor om goed te kunnen lesgeven

b.v. zoekt op, maakt en verzamelt materialen, maakt een jaarplan op met de doelstelling die hij wil bereiken, werkt samen met collega's, werkt toetsen en werkbladen uit...

2. creëert een geschikte leeromgeving en zorgt voor een gesmeerde klasorganisatie

b.v. zorgt voor onthaal, maakt afspraken, leidt de praatronde, richt de klas gezellig in, treedt op tegen plagerijen, zorgt voor afwisseling, geeft opdrachten die kinderen aankunnen, moedigt aan en waardeert, zorgt voor orde en tucht, geeft zinvol straf...

3. geeft goed les

De kleuterleider houdt rekening met zijn lesvoorbereiding, maar speelt soepel in op de reacties van de kleuters. (b.v. inspelen op gebeurtenissen, ontwikkelingspellen, kleuters observeren...)

De onderwijzer streeft zijn lesdoelen na met een maximale kans op slagen. (b.v. leert de kinderen leren, verbanden zien, samenvattingen maken, probeert uit ieder kind het beste te halen...)

De leerkracht secundair probeert zijn leerlingen zelfstandig te leren leren. (b.v. maakt goede afspraken, zorgt voor een aangename sfeer, herhaalt leerstof, probeert verschillende werkvormen uit, leert leerlingen informatie opzoeken, kristisch denken, zelfstandig werken...)

4. brengt noodzakelijke leefregels, sociale vaardigheden, waarden en normen bij

Kleuterleider b.v. leert met mes en vork eten, gezond eten, beleefd praten, opletten in het verkeer, eerlijk zijn, respect opbrengen voor het milieu, niet liegen, jas aantrekken...; *de onderwijzer* b.v. leert de elementaire regels van de beleefdheid, hygiëne, gezondheid, veiligheid, leert kinderen omgaan met moderne media...; *de leerkracht secundair* b.v. brengt burgerzin en beleefdheid bij, leert samenwerken, een eigen mening formuleren, geeft inspraak, houdt klasgesprekken over hedendaagse problemen...

5. begeleidt de kinderen

De kleuterleider verzorgt de kleuters: b.v. reservekleddij, broeken, pampers vervangen, kleuters wassen, opsporen, signaleren en bestrijden van luizen, troosten...

De onderwijzer heeft aandacht voor de persoonlijke behoeften en problemen van elk kind: b.v. bouwt aan een vertrouwensrelatie, luistert, gaat in op emotionele problemen, werkt kinderen bij na afwezigheid wegens ziekte...

De leerkracht secundair begeleidt de leerlingen individueel en in groep: b.v. neemt deel aan klassenraden, maakt tijd om naar leerlingen en ouders te luisteren, zorgt voor inhaallessen, begeleidt leerlingen die moeilijk leren...

6. beoordeelt de leerlingen en zichzelf (om zijn eigen werkwijze bij te sturen, de leerlingen te motiveren en bij te sturen waar het fout loopt)

b.v. vult observatiefiche in, houdt heen-en-weer-schriftje bij, stuurt zijn eigen lesmethode bij, test en informeert de leerlingen over hun resultaten, motiveert en waardeert...

7. zet zich in voor de school als organisatie (draagt bij tot de goede werking en uitstraling van de school en biedt de kinderen maximale ontplooiingskansen)

b.v. denkt mee over de visie van de school, draagt bij tot de goede werking van de school, werkt mee aan het schoolwerkplan, betreft ouders, organiseert het schoolfeest, vervangt collega's...

8. communiceert vlot en overlegt met het schoolteam

b.v. woont personeelsvergaderingen bij, overlegt met collega's, bespreekt probleemleerlingen met collega's, vakoverleg...

9. onderhoudt contacten met ouders

b.v. oudercontacten, open klasdagen, afspraken met leesmoeders, ouders ondersteunen...

10. onderhoudt goede contacten met externe instanties

b.v. contact met buurtwerking, PMS-centrum en Medisch Schooltoezicht, logopedist, bedrijven...

11. doet administratieve taken

b.v. maakt jaar- en dagplannen, lesvoorbereidingen, bereidt activiteiten voor, houdt gegevens over de kleuters of leerlingen bij en past ze aan (leerlingendossier, kindvolgsysteem...)

12. zorgt voor eigen bijscholing (om bij te blijven met de actualiteit en het eigen vakgebied)

b.v. wisselt ervaringen uit met collega's, volgt cursussen, leert omgaan met nieuwe media, volgt pedagogische studiedagen...

13. begeleidt stagiairs en beginnende collega's

b.v. geeft voorbeeldlessen, speelt informatie door, staat hen met raad en daad bij...

*U vindt meester Bert de beste. Omdat
Of misschien mevrouw Van Dijk die tijdens
Uw kind vindt de Schele (meneer Van Schel)
Een leerkracht moet meer kunnen en doen o*

*Maar wa
Om dat te weten heeft een gespecialiseerde
Onderwijs met meer dan duizend leerkr
Zo is men tot een functiebeschrij
De lijst van wat hij moet do*

Op zoek naar de ideale leerkracht? W

Niemand is
Misschien herkent u wel de leerkracht van uw kind. Dan h
goede eigenschappen hebben. Hij is geen supermens en
sterktes en zwaktes ontdekken en eraan werken. Deze
personeelslid zelf een functiebeschrijving maken. Die past
de school met elk kind wil bereiken. Bovendien bieden
leerkrachten te evalueren. De functiebeschrijvingen zijn no
het wensen, kunnen er al mee beginnen. Pas vanaf septem
evaluatie van de leerkrachten zou dan volgen in het scho
overeenkomst. De streefdatum is 2006.

*Deze maand hebben ook Klasse voor Leerkrachten en Klasse
samen knippen en plakken aan de ideale leerkracht. Veel plezier*

Leerkracht

... hij goed opschiet met alle kinderen.
... het oudercontact altijd erg vriendelijk is.
... het einde. Die speelt populaire Jef op school.
... dan alleen maar lesgeven en vriendelijk zijn.
... dan?

... bureau in opdracht van het departement
... krachten uit heel het land gesproken.
... vinding van de leerkracht gekomen.
... doen en kunnen is erg lang.

... We knippen en plakken met u.

... is volmaakt
... heeft u geluk gehad. Maar niet elke leerkracht kan AL deze
... niemand is volmaakt. Hij kan in de lijst wél zijn eigen
... lijst stelt een catalogus voor. De school kan voor elk
... dan in de visie van de school, het opvoedingsproject: wat
... n de functiebeschrijvingen ook een mogelijkheid om de
... ng niet ingevoerd. Dat gebeurt stap voor stap. Scholen die
... ber 2004 moeten alle secundaire scholen te toepassen. De
... oljaar 2005-2006. Voor het basisonderwijs is er nog geen

... voor Jongeren het over de functiebeschrijving. Zo kunnen we
... hier.

ZIJN KWALITEITEN

In de eerste plaats is de leerkracht een goed vakman. Hij beheerst zijn vak als kleuterleider, onderwijzer, leerkracht wiskunde, praktijkleraar.... Hij schrijft bijvoorbeeld correct Nederlands, bezit een brede kennis, kan met moderne technologieën om, weet welke les hij moet geven, wat hij met de kinderen moet bereiken... Maar om te kunnen bereiken wat van hem wordt verwacht, moet een leerkracht over een aantal vaardigheden, persoonlijke eigenschappen beschikken. Dat noemt men binnen de functiebeschrijvingen de *competenties* van de leerkracht.

De kleuterleider, onderwijzer of leerkracht secundair

1. is **leerling- of kindgericht**. Hij kan zich inleven in hun leef- en denkwereld en speelt daarop in. (b.v. maakt tijd om te luisteren, kent de voornamen, aanvaardt het kind zoals hij is en geeft schouderklopjes...)
2. is **geduldig**. Hij gaat rustig en beheerst om met kinderen en hun ouders, ook in moeilijke omstandigheden. (b.v. legt het goed uit, zoekt verschillende manieren om iets duidelijk te maken, houdt rekening met het tempo van de kinderen...)
3. is **relatiebekwaam** (b.v. voelt aan als er problemen zijn, laat kinderen uitspreken, gaat makkelijk een gesprek aan...)
4. is **teamgericht**. Hij kan met anderen samenwerken aan eenzelfde doel. (b.v. weet wat andere leerkrachten geven, is bereid conflicten uit te praten, overlegt met collega's...)
5. is **flexibel**. Hij staat open voor andere meningen, past zijn gedrag aan nieuwe omstandigheden aan. (b.v. laat leerlingen even uitrusten, durft afwijken van het leerprogramma, kan een geplande les vervangen door een andere, speelt in op de reacties van de leerlingen...)
6. heeft **organisatietalent** (b.v. stelt een duidelijk doel voorop, plant, geeft de leerlingen verantwoordelijkheid, houdt rekening met onvoorziene omstandigheden...)

De kleuterleider

7. is **vernieuwingsgericht** (ontwikkelt steeds nieuwe werkvormen en didactisch materiaal)
8. is **sociaal ingesteld** (heeft oog voor wat gebeurt in de wereld veraf en dichtbij)
9. heeft **observatievermogen** (ziet als er wat scheelt met een kind)
10. geeft **geborgenheid** (geeft de kleuter een gevoel van veiligheid)
11. is **creatief** (kan telkens opnieuw de aandacht van de kleuter prikkelen)
12. heeft gevoel voor **verantwoordelijkheid** (waakt over de veiligheid en gezondheid van de kinderen)
13. is **enthousiast**

De onderwijzer

7. is **vernieuwingsgericht** (ontwikkelt steeds nieuwe werkvormen en didactisch materiaal)
8. is **kritisch** tegenover zichzelf (wil zijn eigen aanpak in vraag stellen)
9. heeft **observatievermogen** (ziet als er wat scheelt met een kind)
10. **gelooft** in eigen kunnen (straalt zekerheid en autoriteit uit)
11. is **betrokken** (zet zich volledig in)

De leerkracht secundair onderwijs

7. is **pedagogisch** gedreven (geeft gevarieerd, boeiend en vernieuwend les: b.v. zorgt voor verschillende werkvormen, humor, legt verband tussen theorie en praktijk...)
8. is **kritisch** tegenover zichzelf (wil zijn eigen aanpak in vraag stellen: b.v. durft toegeven dat anderen het soms beter weten, stelt hoge eisen voor zichzelf, kent eigen sterktes en zwaktes...)
9. is **sociaal** voelend (is echt geïnteresseerd in het kind: b.v. laat ook de zwakkeren aan het woord, maakt ook buiten de uren tijd voor zijn leerlingen, heeft begrip en staat open voor andere ideeën...)
10. is **positief** ingesteld (zet zich enthousiast en op een positieve manier in: b.v. gelooft in de zin van onderwijs, geeft graag les, laat zich positief uit...)
11. is **authentiek** (is steeds zichzelf in denken en doen: b.v. maakt klare afspraken, is eerlijk en rechtvaardig, is echt en niet vals, roddelt niet, geeft toe iets niet te weten...)

(De opsplitsing kleuterleider, onderwijzer en leerkracht secundair is natuurlijk een beetje geforceerd. Eigenlijk gelden de opgesomde goede eigenschappen voor iedereen. Misschien ook wel voor u?)

Maria is natuuroma

«Iedereen noemt me hier grootmoeke», zegt Maria Lobelle. Ze is 63, oma van 16 kleinkinderen. Zes ervan,

Michelle (3), Bram (4), Els (7), Lena (8), Karolien (8) en Ilja (11) zitten in de school waar Maria compostmeester en natuurgids is. Ze straalt tussen de kinderen.

«Ik vind het belangrijk dat kinderen met respect leren omgaan met de natuur. Ze staan hier telkens verbaasd als we de compostemmer openen. Afval voorkomen en recycleren is de boodschap van een compostmeester. We moeten terug naar de boodschappentas, de brooddoos, drinkbus en de gezonde maaltijd. Het is belangrijk dat kinderen

die boodschap heel jong krijgen.»

«Mijn eigen kinderen zijn naar deze school geweest. Toen al waren ouders hier welkom. Maar er is wel veel veranderd. Ik merk dat het vandaag niet gemakkelijker is om les te geven. De kinderen zijn wel meer open en dat is positief, maar vaak zijn ze ook brutaler. Als ik op school kom, vertel ik de kinderen dat ik maar bijkomstig ben, de juf of de meester leert jou alles, die is belangrijk. Vroeger hadden de ouders veel vertrouwen in de leerkrachten, nu staan ze aan de deur van de directeur als hun kind straf heeft gekregen. Door mee te doen op school leer ik de leerkrachten beter kennen. Ik zie hoe ze zich elke dag inzetten en dat ze het vertrouwen van de ouders meer dan waard zijn.» André Conserrière is directeur van de school. Hij is blij met een oma op school. «Het helpt de kinderen én de leerkrachten op een andere manier naar oudere mensen kijken: «Schrijf ze niet af op hun vijftigste, je kan er nog veel van leren.»

U kent (groot)ouders die actief in het schoolgebeuren betrokken zijn? Of u bent zelf zo'n (groot)ouder? Stuur uw gegevens naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.

Een videoconferentie rond vrede en democratie met een Japanse klas, een bezoek aan een concentratiekamp of de dodengang, een mensenrechtenwandeling. Het is maar een kleine greep uit wat uw kind van 29 maart tot eind mei met zijn klas kan meemaken tijdens de V-dagen 1999. Op V-dag (Victory-Day) kwam er in Europa een einde aan de tweede wereldoorlog. Naar aanleiding daarvan worden jaarlijks de V-dagen georganiseerd: een eindeloze reeks vredesactiviteiten. Vele scholen spelen daarop in. Het kost hen ook niks, alleen een telefoontje en de kosten van de verplaatsing. De rest neemt het departement Onderwijs voor haar rekening. Alle scholen en leraars ontvangen via hun Klasse het volledige programma. Een kans om het ook thuis even over oorlog, vrede en democratie te hebben?

Voor meer inlichtingen is er een centraal telefoonnummer: 03-360 45 28 of 29 (elke werkdag van 9 tot 16.30 u.)

U wil er graag bij zijn. Duizenden lezers stuurden de bon uit het vorige nummer terug voor een gratis voorstelling van Circus Ronaldo ter gelegenheid van het jubileumnummer (25!) van Klasse voor Ouders. De 2400 winnaars van een gezinsticket krijgen antwoord vóór 10 maart.

1 Nooit meer oorlog

6 Help (3)

Iemand die luistert of hetzelfde meemaakt als u. Dat is al een hele troost als u met de opvoeding van uw kind in de knoei geraakt. Zulke mensen kan u vinden in een zelfhulpgroep. In Klasse voor Ouders 23 en 24 vond u al de adressen waar u hulp kan vinden als uw kind stottert, leerproblemen of aandachtsstoornissen heeft of autistisch is.

Uw kind heeft last van tics?

In de lagere school heeft ongeveer één kind op vijf last van tics. Drie keer zoveel jongens dan meisjes. Meestal verdwijnen de tics binnen een jaar, soms blijven ze jarenlang duren. In medische kringen noemt men deze ziekte het *Syndroom van Gilles de la Tourette*. Vaak brengt het syndroom ook andere klachten mee: concentratieproblemen, stotteren of slaapstoornissen. Hoe ouders en leerkrachten juist kunnen handelen, horen ze bij de Vlaamse Vereniging Gilles de la Tourette.

Vlaamse Vereniging Gilles de la Tourette - J. Nauwelaertsstraat 7 - 2110 Wijnegem - tel 03-354 36 69.

Uw kind leeft niet in een traditioneel gezin?

Moeder- of vaderdag vieren of nieuwjaarsbrieven lezen. Het is niet vanzelfsprekend in een nieuw samengesteld gezin (kinderen met een stiefmoeder of -vader, kinderen met twee moeders of vaders). Op verschillende plaatsen ontstaan de eerste praatgroepen om ervaringen uit te wisselen en problemen te bespreken.

Praatgroepen nieuw samengestelde gezinnen: 016-57 08 89 (na 20 u.) - 059-23 56 69 - 056 41 22 56 (14-22 u.) - 056 51 03 30.

«Ik ben te dik»

Wie te dik is, kan sneller ziek worden (hartklachten, ademnood, gewrichtspijn...) en kan het ook geestelijk moeilijk krijgen (minder zelfvertrouwen, depressies...). Eén op vier Vlamingen weegt te veel. De meeste mensen willen daar wel iets aan doen, maar minder of anders eten, geven ze snel op. Er bestaat nochtans een eenvoudige truc om ook zonder diëten af te vallen en je fit te voelen. Wie dit blad omdraait krijgt een gratis overlevingstip. De anderen doen gewoon voort. Aan u de keuze.

De beste tip blijft: minder snoep en vet eten, meer groenten en fruit. Maar wie echt wil afvallen moet vooral ook meer bewegen. 's Morgens en 's avonds een kwartiertje wandelen of fietsen doet wonderen. Dat blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. Wie actie-wonderen wil en onze kinderen steeds minder. Het is nochtans verwordt, loopt 44 % minder kans op vroegtijdig overlijden. Toch bewegen wij en onze kinderen steeds minder. Waarop wacht u?

Of we nog tijd maken om naar kinderen te luisteren? Steeds meer kinderen doen een beroep op de Kinder- en Jongerentelefoon: 078 15 14 13 (elke dag van 16 tot 20 uur, behalve op zon- en feestdagen). Daar kunnen ze altijd terecht met hun vragen en problemen, belevingen of verhalen.

5 TIEN KEER STRAF

Veel ouders straffen hun kinderen om te tonen dat ze boos of ontgoocheld zijn. Maar daar dient straf niet voor. Goede straf wil ongewenst gedrag afleren. Kinderen moeten ervan leren. In «Straffen?» geeft psycholoog en gedragstherapeut *Ludo Driesen* tien voorwaarden voor een goeie straf.

1. Straf moet *duidelijk zijn* en *op voorhand* afgesproken («Als je dit (niet) doet, krijg je deze straf»).
 2. Straf moet *iets betekenen*. Het kind mag de opgelegde straf niet weglachen.
 3. Ouders moeten *doen wat ze zeggen*. Wie alleen met straffen dreigt en ze niet uitvoert, verliest zijn gezag. Wie nu eens wel straft en dan eens niet, kan geen ongewenst gedrag afleren.
 4. Een afgesproken straf moet ook *worden uitgevoerd*. Anders heeft straf geen effect.
 5. Dreig niet met straffen die *onuitvoerbaar zijn* om zo uw kind af te schrikken («Ik bel de politie»).
 6. Wees *mild*. Een straf moet niet erger zijn dan nodig.
 7. Een straf moet *zinnig zijn*. Ze moet iets te maken hebben met het foute gedrag.
 8. De straf moet *snel komen*, onmiddellijk na het ongewenst gedrag. Hoe sneller, hoe groter het effect.
 9. Een straf die aansluit bij het ongewenst gedrag («Nu ga je alles opruimen»), mag steeds *dezelfde* blijven. Als de straf niet aansluit bij ongewenst gedrag («Vanavond geen tv»), maar alleen onaangenaam wil zijn, kan u best voor *afwisseling* zorgen.
 10. Elke straf heeft ook *een einde*. Ouders komen te vaak terug op een fout. Vergiffenis moet mogelijk zijn.
- Een checklist om uw eigen manier van straffen en belonen te onderzoeken en verbeteren, tips om goed te straffen of een stappenplan om kinderen gewenst gedrag aan te leren, u kan het allemaal vinden in «Straffen?», een boek van Ludo Driesen. Het is uitgegeven bij Garant en voor 695 fr. te koop in de boekhandel. Klasse voor Ouders heeft 50 gratis exemplaren. U kan er eentje van winnen. Schrijf welke straf wél (of niet) werkte bij uw kind. Schrijven naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel*

2 [Lezen is plezant]

Kinderen die lezen, halen betere schoolresultaten. Maar ouders krijgen hun kinderen niet zomaar aan het lezen. Vele ouders maken daarom elke dag even tijd om mooie, grappige, griezelige of spannende verhalen voor te lezen, zelfs al kunnen hun kinderen zelf lezen. Ze maken het eens rustig zodat iedereen zich in een boek kan verdiepen. En ze praten over de verhalen die ze lezen. Of ze gaan samen met de kinderen naar de bibliotheek. In boeken leren kinderen woorden, structuren, gedachten, gevoelens. Maar lezen is niet alleen nuttig, het is bovendien plezant.

Van **10 tot 24 maart** loopt in Vlaanderen de **Jeugdboekenweek**. Veel scholen spelen daarop in. Ze doen mee aan acties, nodigen schrijvers uit, zetten boeken in de kijker. Het thema van dit jaar is *houden van*.

•Klasse voor Ouders geeft 20 boekenbons van **2000 frank** weg voor leesplezier thuis. U kan winnen als u een briefje schrijft en vertelt wat u er wil mee aanvangen. **Klasse voor Ouders (JEUGDBOEK) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.**

•Elk jaar verschijnt er naar aanleiding van de Jeugdboekenweek een boek. Dit jaar schreef *Bettie Elias*, viervoudig Boekenwelpwinnaar, het actieboek «*Donkere ogen*», een spannend en meeslepend boek over een ontluikende verliefdheid. Het sluit aan bij de gevoelswereld van 10 tot 12-jarigen. Er liggen 100 gratis exemplaren in de boekenwinkel. Als u kans wil hebben op zo'n **gratis exemplaar**, schrijf dan naar de *Vereniging ter Bevordering van het Vlaamse Boekwezen - Postbus 9 - 2600 Berchem 3*. Vermeld op je kaartje gewoon: 'Graag het gratis boek met Klasse'. De winnaars ontvangen een bericht voor de aanvang van de jeugdboekenweek.

Wil u meer weten over de jeugdboekenweek? Bel dan naar het Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur 03-234 16 67.

Beste Klasse

«*Grootouders worden vaak vergeten. Neem nu Klasse. Er is een klasse voor de leerkrachten, leerlingen, ouders, maar een klasse voor grootouders? En toch merk ik, als ik bijvoorbeeld de kinderen van school ga halen, dat er veel grootouders zijn die dagelijks in de weer zijn voor hun lieve schattebollen. Dat grootouders gebruikt of misschien wel misbruikt worden als oppas, chauffeur, babysit... omdat ze nu eenmaal dol zijn op hun kleinkinderen. U it respect voor die werkende grootouders zou het misschien wel leuk zijn om een Klasse voor Grootouders te maken of een aparte bladzijde te besteden in Klasse voor Ouders met nuttige tips, leuke spelletjes, tips om kleinkinderen op een verantwoorde wijze te verwennen, andere hintjes en weetjes zodat zij zich ook aangesproken voelen en vooral omdat ze daarmee weten dat er nog duizenden andere grootjes zijn die net als zij een belangrijke constante zijn in het leven van hun kleinkinderen.*»

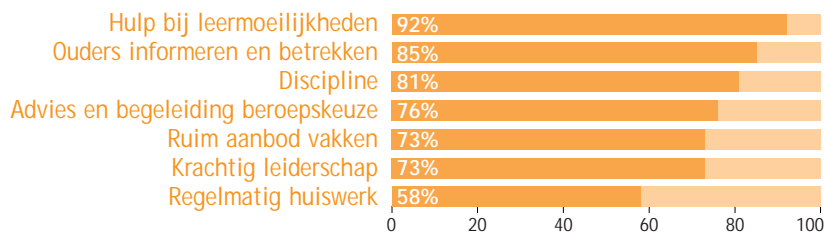
A nita Houtmeyers, ouder

Grootouders spelen inderdaad een belangrijke rol bij de opvoeding van de kinderen. Bijna de helft van de kinderen die naar de kleuter- of lagere school gaat, wordt tijdens de week door de grootouders opgevangen. Klasse voor Ouders weet dat en probeert daarop in te spelen. We weten dat heel veel grootouders met plezier mee-lezen in dit blad. Gegroet, oma en opa. Voor hen liggen 50 boeken klaar met tips en ideeën voor plezier met hun kleinkind. Grootouders die kans willen maken op een gratis exemplaar, sturen een briefje met een leuk verhaal over één van hun kleinkinderen. Schrijven naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel. U kan de boeken ook in de boekhandel bestellen of in de bibliotheek uitleenen: *Van apetrots tot zilverdraden - L. Duijvelaar en A. Geluk - Kosmos - 660 fr. - Groot Oma en Opa boek - M. Berks - Contact - 700 fr. - Oppaspriet - M. Eijkelestam - Mingus - 650 fr.*

7 / 10

4

Wat verwachten ouders van onderwijs?

(Cijfers staan in de Vlaamse Onderwijsindicatoren in Internationaal Perspectief)

Ouders verwachten vooral dat de school hun kinderen goed begeleidt, maar ook dat ze goed worden geïnformeerd en worden betrokken bij het schoolgebeuren. Dat vinden ze belangrijker dan discipline, de vakken of regelmatig huiswerk.

Iedereen verbruikt dagelijks een kleine badkuip water: 120 liter. Vijf liter zit in eten en drinken, 21 liter stroomt in het bad, 17 liter door de douchekop en 16 liter draait in de wasmachine. Het record is voor het toilet: vier volle emmers (43 liter) spoelen weg in het toilet. Onderzoekers zeggen dat we water verspillen. We kunnen niet leven zonder water. Maar hoe lang strekt de voorraad?

Gratis door de waterleiding

Op zondag 21 maart is het Wereldwaterdag. Over de hele aardbol wordt de aandacht van het publiek gevestigd op het belang van water, de bron van alle leven. U kan samen met uw kinderen op zoektocht door de waterleiding. Waar komt het leidingwater vandaan? Hoe ziet een watertoren er vanbinnen uit? Wat gebeurt er met het water dat in de gootsteen verdwijnt? Mag je veilig van de kraan drinken? Wat is de kwaliteit van regenwater? Komt er ooit een oorlog om water?

Op zondag 21 maart kan u met uw kinderen op bezoek in watertorens, waterverdeelcentra, labo's, waterzuiveringsstations... in heel Vlaanderen. Er zijn tentoonstellingen, demonstraties en animatie, zelfs een boottocht op de Schelde. Op de meeste plaatsen is er een gratis rondleiding. Elk gezin kan een gratis Blauwboek krijgen dat alles vertelt over uw drinkwater. U hoeft zich niet in te schrijven voor deze Wereldwaterdag. U wandelt, fietst, rijdt of sport naar de bestemming van uw keuze.

U kan een gratis folder met het complete aanbod van de Wereldwaterdag aanvragen bij Belgaqua - Waterloo - looossteenweg 255 b6 - 1060 Brussel - tel 02-537 43 02 - fax 02-539 21 42 - belgaqua@pophost.eunet.be

3 [Magda?]

«Onze Tom is elf jaar. Hij ergert zich aan zijn meester die zoals Tom zelf zegt *nog doodrookt*. *Waarom dooft onze meester zijn sigaret in de plantenbak? Waarom gooit hij zijn sigarettenpeuk op de speelplaats?* Mijn vraag is: is iedereen gelijk voor de wet, of mogen meesters wat meer? Mag een leerkracht roken op school?»

(Mevrouw Vandembulcke)

Eigenlijk beslist de directeur of de leerkrachten op school mogen roken. Als hij aan de schoolpoort een rookverbodsteken hangt, mag er op de school niet worden gerookt. Doet hij dat niet, dan mogen de leerkrachten wel roken. Maar niet in «gesloten plaatsen die toegankelijk zijn voor het publiek» en waar «kinderen of jongeren worden opgevangen, gehuisvest of verzorgd» of «waar onderwijs en/of beroepsopleiding worden verstrekt». Een leerkracht mag dus niet in de klas roken. Of hij het op de speelplaats mag, hangt af van de directeur. Ook op dit vlak verschilt de ene school dus van de andere.

Meer leest u in het koninklijk besluit van 15 mei 1990 (verschenen in het Belgisch Staatsblad op 13 juni 1990).

Vragen over onderwijs? Bel de infolijn van het departement Onderwijs: 0800-30 203.

[De volgende Klasse voor Ouders verschijnt op 15 maart. Er hangt lente in de lucht.]

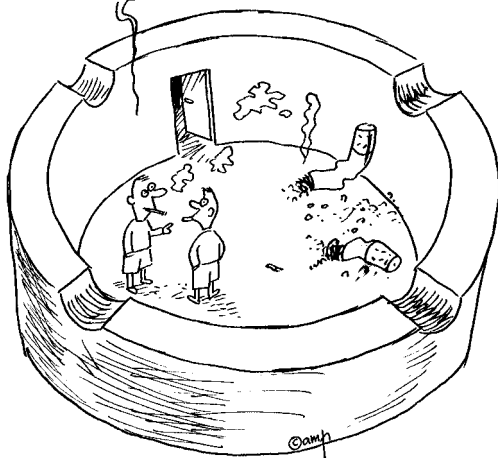
7 Buiten categorie

U bent een creatief en gemotiveerd burger. Bovendien wil u de wereld, of toch deze maatschappij, veranderen. U heeft een interessant project in uw hoofd, maar de centen ontbreken. Dan is dit uw kans. De Koning Boudewijnstichting geeft tot 300.000 fr. voor mensen die een project hebben uitgedacht in dienst van de samenleving: gitaarlessen geven in de gevangenis, dove mensen opleiden voor het Internet... Het project moet getuigen van verbeeldingskracht, dynamisme en lef. Het is persoonlijk, heeft een algemeen belang en heeft geen commerciële bedoelingen. U wil nieuwe mogelijkheden ontdekken, u wil iets nieuws brengen, creatief ondernemen...? Waag dan uw kans om een beurs 'Buiten Categorie' in de wacht te slepen.

Interesse? Vraag een kandidaatsformulier aan op het distributiecentrum van de Koning Boudewijnstichting - Postbus 10 - 1070 Brussel - tel 070-23 30 65 - fax 070-23 37 27 - e-mail: proj@kbs-frb.be

IS DIT DE SPEELPLAATS?

Zijn deze maand betrapt met een sticker van Klasse: Mieke Vereecke uit Waarschoot en Noëlla Totte uit Meerdonk. Zij worden bestraft met een boeken- of cd-bon van 1000 fr. Wie de sticker van Klasse wil plakken vraagt hem aan bij Klasse voor Ouders (Sticker) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.